

Nr 68.

Ankom till riksdagens kansli den 10 maj 1928 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 210 angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I en till riksdagen den 16 mars 1928 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 210, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt under punkterna 1:o—76:o.

Beträffande utredningen i dessa ärenden tillåter sig utskottet hänvisa till innehållet i berörda statsrådsprotokoll.

I fråga om de i förevarande proposition under punkterna 1—7 upptagna framställningarna har utskottet icke något att erinra. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må medgiva,

1) att kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Skogsbo nr 1 i Tierps socken av Uppsala län må försälas [1.*]

antingen till egendomens nuvarande arrendator, P. J. Melin, mot en köpeskilling av, 71,290 kronor, att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt *att* egendomen försäljes i det skick den vid tillträdet finnes, *att* köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, som har att så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats å egendomen utfärda köpebrev, *att* egendomen skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen svarar för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen ensam vidkännes alla med lagfart å

*) Hänvisar till punkt i Kungl. Maj:ts proposition.

fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemålde P. J. Melin icke begagnar sig av nämnda medgivande att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929;

[2.] 2) att kronoegendomen $1\frac{1}{2}$ mantal Uppeby nr 1 i Hacksta socken av Uppsala län må å offentlig auktion under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt den 14 mars 1929;

[3.] 3) att ett i statsrådsprotokollet berört, å friherre Skiöld von Otters år 1927 upprättade karta angivet område om 0.4861 hektar må fränkiljas kronoegendomen 2 mantal Vallby nr 2 och 3 i Danmarks socken av Uppsala län och till nuvarande arrendatorn av egendomen, Per Erik Högberg, försäljas mot en köpeskilling av 700 kronor under villkor i övrigt, att köpeskillingen erlägges senast å tillträdesdagen och inbetalas till länsstyrelsen i länet, att området, som må tillträdas vid köpets avslutande, säljes i det skick det vid tillträdet befinnes, att köparen skall svara för de området efter tillträdesdagen åliggande utskylder, samt att köparen ensam skall vidkännas kostnaderna för områdets avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter;

[4.] 4) att kronoegendomen Ekeby nr 2 och 3, tillsammans 1 mantal, i Halla socken av Södermanlands län må å offentlig auktion under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor försäljas till den högstbjudande, med tillträdesrätt den 14 mars 1929;

[5.] 5) att torpet Norrtorp må med område i huvudsaklig överensstämmelse med vad vederbörande jägmästare föreslagit från kronoegendomen Dagöholm nr 1—4 med Bronäs nr 1, Ulvstorp nr 1 och Kjesebro nr 1, tillsammans $2\frac{7}{8}$ mantal, i Lerbo socken av Södermanlands län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med tillträdesrätt den 14 mars 1929, därvid nu gällande arrende-

kontrakt angående torpet skall upphöra att gälla, med skyldighet för köparen att respektera de Kantorps gruvaktiebolag och Lerbo elektriska distributionsförening lämnade medgivanden att hava elektriska ledningar framdragna över torpet och med förbehåll om rätt för stamhemmanet att taga sitt behov av torvströ från mossen å torpet och använda erforderliga vägar över torpets område;

6) att, sedan det till kronoegendomen 1 mantal Edeby nr 1 i Ludgo socken av Södermanlands län hörande norra skogsskiftet, som å distriktlantmätaren Karl Thanners karta av år 1923 över egendomen omfattar ägofigurerna nr 212—217, 218 a, 219 och 220, blivit från stamhemmanet avskilt, detsamma må försäljas till Rönö härads allmänningsdelägare mot en köpeskilling av 36,350 kronor att erläggas kontant vid tillträdet samt under villkor i övrigt, *att* ägolotten övertages med äganderätt den dag, köpeskillingen erlägges, *att* köpeskillingen inbetalas till länsstyrelsen i länet, *att* köparen övertager kronans rättigheter och skyldigheter mot egendomens arrendator och Finnsmossens andelstovrströförening, vilka grunda sig på nu gällande arrendekontrakt, därvid den köparen tillkommande arrendavgift för de upplåtna inägorna å ägolotten skall utgöra 10 kronor årligen och arrendet för den upplåtna jakträtten i sin helhet förbehålles kronan, *att* köpebrev skall utfärdas så snart köpeskillingen erlagts, *att* ägolotten skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse och svara för de å ägolotten för tiden efter tillträdet belöpande onera och utskylder, som hemman av dylik natur författningsenligt nu eller framdeles åligga, samt *att* köparen ensam vidkännas kostnaden för ägolottens avskiljande, för lagfart å fånget samt övriga med köpet förenade utgifter;

[6.]

7) *dels* att den i Kila socken av Södermanlands län belägna kronoegendomen 1 mantal Ålberga nr 1 jämte Stora Vretstugan nr 1, ett torp, med undantag av *dels* därifrån upplåtna områden och lägenheter, *dels* torplägenheten Trefottorp jämte Åstugan, omfattande å Willéns i statsrådsprotokollet åberopade karta ägofigurerna nr 44—83, *dels* ock de å samma karta med ägofigurerna nr 1—6 och 84—150 betecknade områden, må

[7.]

försäljas till egendomens arrendator, landshövdingen G. Sederholm, för en köpeskillning av 63,400 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt *att* egendomen försäljes i det skick den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillningen erlägges till länsstyrelsen i länet, som har att så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden avlämnats å egendomen utfärda köpebrev, *att* egendomen i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, *att* Kila kommun förbehålles den nyttjanderätt till visst område av egendomen för barnmorskebostad, som jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 29 april 1921 upplåtits, och Alberga elektriska distributionsförening den jämlikt Kungl. Maj:ts resolution den 3 juni 1921 medgivna rätt att hava elektriska ledningar framdragna över egendomen, *att* köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för in-teckning i fastigheten till säkerhet för berörda skuldförbindelse, *dels ock att* — sedan förbemälde arrendator medelst skriftlig handling till kronan överlämnat i statsrådsprotokollet berörda honom tillhöriga hus vid torplägenheten Trefottorpet jämte Åstugan — sagda lägenhet må med ovan angivna område men utan vattenrätt i den förbiflytande Kilaån försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med hembuds rätt för nuvarande innehavaren av torpet samt med förbehåll i fråga om över lägenheten framdragna elektriska ledningar på sätt ovan om huvudgården sagts;

- [8.] 8) Under punkt 8 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att lägenheterna Ängsstugan och Östtorp må var för sig med i statsrådsprotokollet angivna arealer från kronoegendomen Östra Kungsladugården om 1 mantal inom staden Nyköpings område av Södermanlands län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för Maria Josefine Pettersson till lägenheten Ängsstugan samt för Sven Markus Pettersson till lägenheten Östtorp.

Beträffande utredningen i ärendet hänvisas till statsrådsprotokollet.

Till utskottet har från jordbruksdepartementet överlämnats en av Frälsningsarméns förlagsaktiebolag gjord framställning att för ett pris av 350 kronor få inköpa en tomt om 0.6 hektar å en av A. W. Lodén år 1897 upprättad karta med 298—301 betecknade ägofigurer samtliga belägna å den till försäljning föreslagna lägenheten Ängsstugan. Såsom skäl härför har sökandebolaget åberopat, att bolaget enligt kontrakt den 21 juni 1926 arrenderat ifrågavarande tomtplats samt å densamma för en kostnad av 2,000 kronor uppfört en scoutstuga. Därest lägenheten Ängsstugan i sin helhet försålles till annan person, riskerade frälsningsarmén att få bortföra scoutstugan och därmed förlora de i densamma nedlagda kostnaderna.

Även utskottet anser sig böra förorda försäljning av här ifrågavarande lägenheter Ängsstugan och Östtorp.

Utskottet.

Vidkommande den av frälsningsarméns förlagsaktiebolag gjorda framställningen att få inköpa visst område av lägenheten Ängsstugan, synes vissa skäl tala för bifall till densamma. I saknad av vederbörlig utredning anser sig emellertid utskottet ej böra taga ställning till frågan, huruvida det i sökandebolagets framställning avsedda området bör försälas till bolaget eller ingå i det område, vilket enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle försälas med hembuds rätt till Maria Josefine Pettersson. På grund härav förordar utskottet att åt Kungl. Maj:t lämnas befogenhet att i frågan träffa avgörande.

I anslutning till det ovan anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva,

att lägenheterna Ängsstugan och Östtorp må var för sig med i statsrådsprotokollet angivna arealer från kronoegendomen Östra Kungsladugården om 1 mantal inom staden Nyköpings område av Södermanlands län försälas enligt gällande grunder för upplåtande av egna-hemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för Maria Josefine Pettersson till lägenheten Ängsstugan samt för Sven Markus Pettersson till lägenheten Östtorp, dock med befogenhet för Kungl. Maj:t att av lägenheten Ängsstugan försäla ovan angivna område om 0.6 hektar till frälsningsarméns förlagsaktiebolag.

Beträffande de under punkterna 9—20 upptagna framställningarna har utskottet icke något att erinra. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må medgiva,

9) att kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Hammarby nr 1 med utjorden Hammarby nr 2 i Bogsta socken av Södermanlands län må försälas

[9.]

antingen till Bogsta kommun för en köpeskilling av 63,600 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen försäljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev skall utfärdas så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* egendomen skall i jordeboken upptagas under titeln allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest Bogsta kommun icke begagnar sig av oförmälda medgivande att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929;

[10.] 10) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Perstorp nr 1 i Skedevids socken av Östergötlands län blivit fördelad i två lotter, av vilka en skall omfatta huvudgården med i statsrådsprotokollet berört område om 39.048 hektar och den andra egendomen i övrigt, huvudgårdslotten må försäljas

antingen till egendomens arrendator, Gust. A. Olsson, för en köpeskilling av 22,950 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* lotten försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å lotten utfärda köpebrev, *att* lotten skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å lotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom

kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemälde Olsson icke begagnar sig av medgivandet att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929;

11) att lägenheten Solvik må med i statsrådsprotokollet angiven areal av 1.21 hektar från kronoegendomen Bråborgs kungsgård nr 1 om 10 mantal med underlydande i Dagsbergs och S:t Johannes socknar av Södermanlands län försäljas till körsnären Arthur Andersson, Norrköping, mot en köpeskilling av 2,800 kronor samt under villkor i övrigt, att lägenheten må med äganderätt tillträdas den 14 mars 1929, att köpeskillingen vid tillträdet kontant erlägges till länsstyrelsen i länet, att lägenheten säljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, att köparen skall svara för de å området för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt att köparen skall ensam vidkännas alla med lägenhetens avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter;

[11.]

12) att ett i statsrådsprotokollet angivet område om 0.264 hektar må från kronoegendomen 1 mantal Gustad nr 5 Norrgård i Vikingsstads socken av Östergötlands län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egna-hemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för Joh. F. Karlsson;

[12.]

13) att kronoegendomen $\frac{5}{8}$ mantal Krigsberga nr 2 i Örberga socken av Östergötlands län med undantag av egendomens i statsrådsprotokollet berörda andel i Krigsberga utjord må försäljas

[13.]

antingen till arrendatorn Carl Ljungblad för en köpeskilling av 42,575 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, att egendomen säljes i det skick den vid tillträdet befinnes, att köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart

första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å egendomen utfärda köpebrev, *att* köparen skall ansvara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande annuiteter å ett egendomen åvilande odlingslån och andra onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i fastigheten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest Ljungblad icke begagnar sig av medgivandet att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt den 14 mars 1929 och med skyldighet för köparen att ansvara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande annuiteter å förberörda egendomen åvilande odlingslån;

[14.]

14) att i statsrådsprotokollet omförmälda områden om 2.99 hektar och 2.228 hektar må från respektive hemman $\frac{1}{4}$ mantal Vistena nr 10 Norrgården och $\frac{3}{4}$ mantal Vistena nr 11 Oxelgården i Allhelgona socken av Östergötlands län försälas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för O. F. Ström beträffande området om 2.99 hektar och för David Norr beträffande området om 2.228 hektar;

[15.]

15) att kronolägenheten Enebyäng eller Fredriksdal numera inom Norrköpings stads område, med undantag av det jämlikt Kungl. Maj:ts brev den 27 maj 1919 därifrån försålda området om 2.0884 hektar, må till staden Norrköping försälas mot en köpeskillning av 100,000 kronor och på de villkor i övrigt, som angivas i ett i statsrådsprotokollet intaget avtal;

[16.]

16) att, sedan kronoegendomen 372/1000 mantal Lind nr 3³ Norrgård i Björkebergs socken av Östergötlands län styckats i två lotter, å den i ärendet företedda kartan betecknade med litt. Aa och Ab, sagda lotter må var för sig med tillägg, lotten litt. Aa av den inom lotten belägna del av den å kartan med ägofiguren nr 16 angivna vägen och lotten litt. Ab av den återstående

delen av samma ägofigur samt av ägofiguren nr 33, å offentlig auktion enligt de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor försäljas till den högstbjudande med tillträdesrätt den 14 mars 1929 samt med skyldighet för köpare att till begagnande såsom väg upplåta de i lotterna ingående för sådant ändamål avsedda områden och att, med lika anpart för vardera lotten, ansvara för de utgifter, som egendomens arrendator vid avträdandet kan vara berättigad uppbära för omförmälda täckdickningsarbete samt med förbehåll att inga andra än kronoegendomen tillhöriga hus och anläggningar ingå i försäljningen;

17) att i statsrådsprotokollet berörda med litt. a—f betecknade lotter av kronoegendomen $\frac{1}{8}$ mantal Berga nr 3 Lillgård i S:t Lars församling av Linköpings stad må var för sig försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för änkan Karolina Tolfs stärbhus till lotten litt. f och för Hilma Törnström till lotten litt. e;

[17.]

18) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Stavlösa nr 3 i Orlunda socken av Östergötlands län blivit fördelad i två i statsrådsprotokollet med litt. A och B betecknade lotter, samma lotter må var för sig försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med förbehåll, att andra än kronans hus därå ej ingå i försäljningen;

[18.]

19) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Mjogaryd nr 2 Mellangård i Kävsjö socken av Jönköpings län blivit fördelad i fyra lotter i huvudsaklig överensstämmelse med uppskattningsmännens förslag,

[19.]

dels huvudgårdslotten må försäljas

antingen till egendomens arrendator, F. Svensson, för en köpeskillning av 28,000 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, att lotten försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinnes, att köpeskillningen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav

avlämnats, å lotten utfärda köpebrev, *att* lotten skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å lotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i lotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemälde Svensson icke begagnar sig av medgivandet att förvärva lotten, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1929;

dels torpet Svensmon må försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

dels ock torpet Nybygget må såsom åbolägenhet med rätt för åbon till inlösen upplåtas jämlikt bestämmelserna i förordningen den 17 december 1926 (nr 509) angående grunder för upplåtande från vissa kronoegendomar av jordbrukslägenheter under åborätt enligt lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord samt av egnahemslägenheter,

med förbehåll i övrigt vid upplåtelse, beträffande Nybygget om rätt för änkan Elis Johansson och hennes rättsinnehavare att avgiftsfritt under 25 år från tillträdesdagen disponera den henne tillhöriga stugubyggnaden å torpet jämte trädgårdsland däromkring, beträffande Nybygget och huvudgårdslotten om rätt för Carl Herlin, Uppebo, att hava elektriska ledningar kvarstående och beträffande samtliga lotter om rätt för kronan att fritt nyttja över lotterna framgående vägar;

[20.]

20) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Rönnhult nr 1 i Malmbäcks socken av Jönköpings län blivit fördelad i tre lotter, omfattande en huvudgården med lägenheten Karlslund, en torpet Krakebo och en torpet Rönneberg, desamma må, en var med ägor i huvudsak enligt en i statsrådsprotokollet intagen uppställning, försäljas

huvudgården med lägenheten Karlslund

antingen till egendomens arrendator, Magnus Vilhelm Karlsson, för en köpeskilling av 28,355 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars

1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* lotten försäljes i det skick, vari den vid tillträdet finnes, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har *att*, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å lotten utfärda köpebrev, *att* lotten skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å lotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i lotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemålde Karlsson icke begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva lotten, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1929; samt

lägenheterna Krakebo och Rönneberg enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt beträffande den förra lägenheten för Erik Karlsson samt beträffande lägenheten Rönneberg för Rudolf Karlsson.

21) Under punkt 21 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva att, sedan kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Blötan nr 2 Storegård i Södra Sandsjö socken av Kronobergs län blivit genom vederbörlig lantmäteriförrättning fördelad i fem i statsrådsprotokollet med litt. A, D + G, E, H och F be-
tecknade lotter,

lotten litt. A må försäljas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade grunder, med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929;

lotten litt. D + G må försäljas

antingen till egendomens nuvarande arrendator, A. Kron, för en köpeskillning av 34,070 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och med en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* ägolotten försäljes i det skick, den vid tillträdet finnes, *att* köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* ägolotten i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, *att* köparen svarar för de å ägolotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och

[21.]

andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i ägolotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemälda Kron icke begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva ägolotten, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929; samt

lotterna litt. E, H och F må var för sig med ovan angivet område försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar.

Motion.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått en inom andra kammaren av herr *Svensson* i Grönvik väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 523, vari hemställt, att riksdagen måtte medgiva försäljning av den i Kungl. Maj:ts proposition nr 210, punkt 21, omnämnda lägenheten Sjömillan med tillägg av avrösningsjord, så att hela lägenheten erhåller en sammanlagd areal av cirka 12.5 hektar och med förköpsrätt för Per Johansson, Stockaryd, samt att den under samma punkt upptagna huvudgården måtte försäljas med de gränser, som av uppskattningsmännen föreslagits.

Av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet inhämtas, bland annat, följande.

Vid en år 1926 å nu ifrågavarande kronoegendom hållen förrättning för uppgörande av förslag till förnyad utarrendering från den 14 mars 1929 av denna egendom, som lämnar 615 kronor i årligt arrende, har förslag väckts om försäljning av vissa områden från egendomen. I skrivelse den 14 januari 1928 har domänstyrelsen underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning samt därvid överlämnat ärendet tillhörande handlingar, däribland en av distriktslantmätaren Wilhelm Söllscher år 1926 upprättad karta över egendomen jämte beskrivning. Av handlingarna framgår bland annat följande.

Egendomen har en areal av 367.95 hektar, och taxeringsvärdet är 107,700 kronor.

Vid egendomen finnas tre lägenheter nämligen Näset, Mörkehult och Ekelund eller Ekedal. Å de två förstnämnda lägenheterna äga innehavarna boningshusen medan kronan äger uthusen; å Ekelund eller Ekedal äger innehavaren samtliga åbyggnader. Dessutom finnes i nordligaste delen av egendomens ägor ett område benämnt Sjömillan, vilket förr varit bebott men nu saknar byggnader.

Uppskattningsmännen hava icke ansett det med kronans fördel förenligt att ånyo utarrendera egendomen utan föreslagit, att egendomens inägoområde med lämplig tilldelning av skogs- och hagmark jämte ovanberörda lägenheter skulle försäljas, medan utmarken bevuxen med värdefull skog skulle avsättas till kronopark.

Enligt uppskattningsmännens åsikt borde egendomen styckas i sex lotter, därav en skulle utgöras av utmarksområdet samt de övriga fem av följande

försäljningslotter, nämligen de tre lägenheterna Näset, Mörkehult och Ekelund eller Ekedal, Sjömillan samt huvudgården. Å ovannämnda karta hava försäljningslotternas gränser inritats med röda linjer samt betecknats med, Näset litt. E, Mörkehult litt. H, Ekelund eller Ekedal litt. F, Sjömillan litt. A samt huvudgården litt. D + C.

Uppskattningsmännen hava föreslagit, att huvudgården hembjudes nuvarande arrendatorn av egendomen, A. Kron, samt de tre lägenheterna Näset, Mörkehult och Ekelund eller Ekedal sina respektive innehavare. Sjömillan borde försälas å offentlig auktion till den högstbjudande.

Länsstyrelsen har icke haft något att erinra mot uppskattningsmännens dispositionsförslag, vilket biträtts jämväl av *kronojordstyckningssakkunnigas* flertal. En av dem, lantbrukaren Nils Adler, har, efter det att instrumentet över de sakkunnigas besiktning å egendomen upprättats, anmält, att han ansåge förmånligast, att det av uppskattningsmännen Sjömillan tilldelade området utvidgades med lämpligt utmarksområde.

I anledning härav har domänstyrelsen genom länsstyrelsens försorg låtit upprätta nytt förslag beträffande det område, som vid försäljning borde tilldelas Sjömillan. Av instrumentet framgår, att uppskattningsmännen föreslagit, att till Sjömillan borde läggas ett utmarksområde, å kartan betecknat med litt. B och med de gränser mot egendomen i övrigt, som utmärkts med en blyertslinje.

Överjägmästaren i Smålands distrikt har på det bestämdaste motsatt sig sistnämnda av uppskattningsmännen uppgjorda förslag till utvidgning av Sjömillans område. Ifrågavarande utmarksområde utgjorde nämligen en del av den å näset mellan de båda sjöarna Stora och Lilla Hensjön belägna synnerligen värdefulla skogsmark, vilken av överjägmästaren i största möjliga mån ansetts böra bibehållas i kronans ägo. Av samma anledning har överjägmästaren ej heller ansett lämpligt, att huvudgården tilldelades det med litt. C betecknade utmarksområdet, utan har överjägmästaren i utbyte föreslagit ett från betes- och skogsavkastningssynpunkt likvärdigt område, å kartan betecknat med litt. G. Vad särskilt angår lägenheten Sjömillan har överjägmästaren vidare framhållit, att lägenheten på grund av markens därvarande starkt stenbundna beskaffenhet aldrig kunde bliva något verkligt jordbruk, som kunde föda ens en mindre familj. Det område, som föreslagits skola tilläggas lägenheten, vore rätt stenbundet och kunde ej gärna odlas. Däremot växte å samma område värdefull skog, huvudsakligen björkskog, uppskattad till över 5,000 kronor. Denna skogstillgång verkade försvårande på förvärvet. Skogen lämpade sig icke heller såsom byggnadsmaterial för uppförande av nödiga bostadshus.

Enligt det av överjägmästaren uppgjorda förslaget komme huvudgården och området Sjömillan att innehålla en areal av 56.338 respektive 4.556 hektar och deras saluvärden skulle uppgå till 34,069: 91 respektive 1,706: 83 kronor.

Domänstyrelsen har förordat egendomens disposition såsom den av överjägmästaren föreslagits.

Departementschefen har icke haft något att erinra mot egendomens disposition i överensstämmelse med vad domänstyrelsen förordat.

Motionären har till stöd för sin framställning anfört följande:

»Överjägmästaren i Smålands distrikt har motsatt sig utvidgning av Sjömillans område i enlighet med de sakkunnigas förslag under erinran, bland annat, att det område, som föreslagits skola tilläggas lägenheten, vore rätt stenbundet och ej gärna kunde odlas, varför lägenheten aldrig kunde bli något verkligt jordbruk, som kunde föda ens en mindre familj. Härtill må anmärkas, att området, som huvudsakligen är beväxt med björkskog, synnerligen väl lämpar sig för beteskultur och således utgör ett viktigt komplement till ett mindre jordbruk. Att marken är stenbunden torde icke böra tillmätas avgörande betydelse för dess upplåtande för jordbruksändamål, då köpare finnes, som tydligen anser delar av densamma tillräckligt värdefulla att odla. Att lägenheten icke väntas kunna lämna full utkomst åt en familj, torde icke heller i detta fall böra vara avgörande. Det bör påpekas, att Per Johansson, Stockaryd, som hos domänstyrelsen anhållit att med förköpsrätt få förvärva lägenheten, är född på kronoegendomen, som under en följd av år innehafts på arrende av hans fader, samt själv under sex år innehaft tjänst vid gården.

Rörande grunderna för huvudgården kan sättas i fråga, huruvida det från statens synpunkt föreligger skäl att följa överjägmästarens ändringsförslag beträffande skogsarealen, enär det område, som överjägmästaren föreslagit, tillhör ett skogskomplex, som utgör ett sammanhängande helt och föreslagits till kronopark samt är ur skogssynpunkt värdefullare än det av uppskattningsmännen föreslagna området. Arrendatorn av huvudgården har för övrigt uttryckt önskan att få köpa gården med de gränser, som av uppskattningsmännen föreslagits.»

Utskottet.

Det område, som motionären ansett borde tilläggas Sjömillan, torde utgöra samma utmarksområde, som uppskattningsmännen föreslagit skulle läggas till Sjömillan, vilket område å ovan angivna karta betecknats med litt. B, och med de gränser mot egendomen i övrigt, som utmärkts med en blyertslinje. Två av utskottets ledamöter, som besökt egendomen, hava i likhet med motionären funnit, att ifrågavarande område väl lämpar sig för odling och beteskultur. Då det område, som enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle tillföras Sjömillan, endast utgör 4.556 hektar, torde det med litt. B betecknade området kunna anses utgöra ett värdefullt tillskott, vilket skulle kunna möjliggöra bildandet av ett självständigt jordbruk. Utskottet finner därför, att skäl tala för att ifrågavarande område i enlighet med uppskattningsmännens och motionärens förslag tilldelas Sjömillan. Emellertid är utskottet icke nu berett att taga ställning till förevarande spörsmål, särskilt som någon uppskattning av hela värdet av området litt. B ej blivit verkställd. Frågan om i vilken utsträckning mark bör tilldelas Sjömillan synes utskottet därför böra bli föremål för förnyad utredning. I sammanhang härmed torde även böra tagas under övervägande, huruvida, såsom motionären föreslagit, vid Sjömillans försäljning hembuds rätt bör tillerkännas Per Johansson, Stockaryd. Enligt utskottet meddelade upplysningar har Johanssons fader under 22 år på arrende innehaft huvudgården. Vid faderns fränfälle var Johansson minderårig och kunde på

grund härav ej övertaga arrendet. Han har emellertid sedermera under sex år innehaft tjänst å gården. Nu anförda omständigheter synas utskottet tala för att hembuds rätt medgives Johansson.

Därest Sjömillan erhåller den utsträckning uppskattningsmännen förordnat, torde det kunna ifrågasättas, huruvida ej jämväl huvudgårdens område borde bestämmas i enlighet med uppskattningsmännens förslag. Den ytterligare utredning i ärendet, som utskottet anser vara påkallad, torde därför jämväl böra omfatta frågan om vilket område, som lämpligen bör tilldelas huvudgården.

Under åberopande av det ovan anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må med avslag å Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning samt å den i ämnet väckta motionen II: 523 i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa den ytterligare utredning, som påkallas med hänsyn till vad utskottet här ovan anført, samt därefter för nästkommande riksdag framlägga förslag rörande nu ifrågasvarande kronoegendoms försäljning.

Beträffande de under punkterna 22—40 upptagna framställningarna har utskottet icke något att erinra. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må medgiva,

22) att i statsrådsprotokollet berörda fyra områden om respektive 13.9, 8.51, 3.55 och 6.12 hektar må vart för sig från kronoegendomen 1 mantal Aby nr 1 i Mörlunda socken av Kalmar län försälas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt, så vitt nu särskilt är fråga, beträffande området om 6.12 hektar för G. F. V. Gustafsson;

[22.]

23) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Uppsala nr 1 i Målilla socken av Kalmar län blivit fördelad i fyra, i statsrådsprotokollet angivna lotter,

[23.]

lotten litt. B må försälas

antingen till egendomens arrendator, Hugo Ek, för en köpeskillning av 19,210 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, att lotten försälas i det skick, vari den vid tillträdet befinnes, att köpeskillningen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å

återstoden därav avlämnats, å lotten utfärda köpebrev, *att* lotten skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å lotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskyl-der, däribland kostnader för sänkning av sjön Hulingen, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för in-teckning i lotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemälde Ek icke begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva lotten för förenämnda köpeskilling, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1929; samt

lotterna litt. A och C må försälas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med tillträdesrätt för köpare av lotten litt. A den 14 mars 1929 och för köpare av lotten litt. C den 14 mars 1930 samt med skyldighet för köparen av lotten litt. A att svara för de å lotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande kostnader för sänkning av sjön Hulingen ävensom med hembuds-rätt för Karl Emil Gustafsson till lotten litt. C;

[24.]

24) att de kronan såsom ägare av $\frac{1}{10}$ mantal Rumma nr 1 litt. A (1²), kallat Finn-torpet, i Hannäs socken av Kalmar län vid den 19 augusti 1924 fastställt laga skifte av landvinningar i Storsjön och Västersjön under Rumma by tilldelade områden och andel i därvid för delägarnas allmänna behov avsatt mark må fränskiljas stamfastigheten och med därå växande skog försälas till hemmansägaren August Arvidsson mot en köpeskilling av 300 kronor att kontant erläggas till länsstyrelsen i länet vid tillträdet samt under villkor i övrigt, *att* tillträdet må ske vid köpets avslutande, *att* kronan vidkännas kostnaderna för avstyckning och köparen de med lagfart å fånget förenade utgifter, samt *att* kronan fritages från all hemulskyldighet;

[25.]

25) att från kronoegendomen Tillingeby nr 1 och 2 om 2 mantal jämte lägenheterna Bosjöryd nr 1, Lamhister nr 1 och Tillingeby nr 3 i Målilla socken av Kalmar län må fränskiljas och försälas

dels det intill Målilla stationssamhälle belägna om-

rådet om 2.67 hektar till Severus Nelson mot en köpeskilling av 10,200 kronor, under villkor att, om kronan så påfordrar, köparen uppsätter och underhåller vederbörligt stängsel omkring det försålda området;

dels området om 1.22 hektar till Erik Andersson mot en köpeskilling av 6,780 kronor, under villkor att köparen medgiver innehavare av kronoegendomen att som väg begagna den å kartan C I med ägofigur nr 8 utmärkta, till hemmanet Hägelåkra hörande mark om 0.028 hektar och att till säkerhet härför inteckning må tagas i hemmanet Hägelåkra, samt

under villkor i övrigt beträffande vardera försäljningen, att tillträdet må ske den 14 mars 1929, då köpeskillingen kontant inbetalas till länsstyrelsen, och att köparen ensam vidkännes de med områdets avskiljande och lagfart å fånget samt övriga med köpet förenade kostnader;

dels ock lägenheten Bygget om 1.45 hektar samt torpen Hjälmköpingen om 22.882 hektar och Tranefall om 6.7 hektar ävensom området om 1.515 hektar enligt gällande grunder för upplåtelse av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

26) att av kronoegendomen 5 $\frac{18}{25}$ mantal Borgholm nr 8 jämte lägenheten Borgholm nr 7, en trädgård, i Repplinge socken av Kalmar län må till Hennes Maj:ts Drottningen med nyttjanderätt överlätas utan avgift ett i statsrådsprotokollet omförmält område av omkring 1.4 hektar att tilläggas det område, som nu disponeras för Hennes Maj:ts vilohem för kvinnor, samt innehavas, så länge sistnämnda område användes för vilohemmet;

[26.]

27) att, sedan kronoegendomen 1 mantal Västrahult nr 1 i Vena socken av Kalmar län blivit genom vederbörlig lantmäteriförrättning fördelad i tio lotter i huvudsaklig överensstämmelse med uppskattningsmännens förslag,

torpen litt. B Åkerhult, litt. C Spånghagen, litt. D Varpingshorva jämte Stubbhorva och litt. M Stenhorva må vart för sig försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoendo-

[27.]

mar med hembuds rätt för Karl Robert Karlsson till lotten litt. B;

lotterna litt. E, F, G och H må var för sig försäljas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdes rätt för köpare den 14 mars 1929, samt

lotten litt. L huvudgården må försäljas,

antingen till C. J. Adolvson för en köpeskillning av 55,000 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* lotten försäljes i det skick den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillningen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev skall utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i lotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest Adolvson icke begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva lotten, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdes rätt för köpare den 14 mars 1929;

skolande köparna respektera den Stenkvill-Klinte kraftaktiebolag medgivna rätt att hava elektriska ledningar framdragna över egendomen;

- [28.] 28) att i statsrådsprotokollet berörda, med litt. A, B, C, D, E, F och G betecknade områden må vart för sig med i statsrådsprotokollet angivet område från kronoegendomen 1 mantal Valåkra nr 4 och 5 i Högsby socken av Kalmar län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, med hembuds rätt beträffande lotten litt. E för W. Lundin, beträffande lotten litt. F för A. O. Fagerholm och beträffande lotten litt. G för P. A. Book samt med förbehåll att till försäljning särskilt för sig utstämplad skog å lotten litt. B ej ingår i försäljningen av denna lott och att köpare av samma skog må äga att före den 1 april 1930 utan ersättning till lottens köpare avverka densamma och avförsla virket;

29) att kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Glimminge nr 10 i Västra Karups socken av Kristianstads län må till egendomens arrendator Joel S. Svensson med tillträdesrätt den 14 mars 1929, då nu gällande arrendekontrakt om egendomen skall upphöra att gälla, försäljas mot en köpeskillning av 26,500 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, att egendomen säljes i det skick den vid tillträdet finnes, utan rätt för köpare till skadestånd från kronan i anledning av arrendetidens avbrytande, att köpeskillningen erlägges till länsstyrelsen i länet, som har att utfärda köpebrev, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, att egendomen i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, att köparen svarar för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt att köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget samt andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för ovanberörda skuldförbindelse;

30) att ett i statsrådsprotokollet omförmålt, å en av distriktslantmätaren J. Woldt år 1928 upprättad karta angivet område om 1,350 kvadratmeter må fränskiljas kronoflygsandsfältet Gamla Espet nr 1 i Åhus socken av Kristianstads län och med tillträdesrätt den 1 maj 1929 försäljas till tullförvaltaren Nils Hansson för en köpeskillning av 945 kronor att till länsstyrelsen betalas kontant vid tillträdet och under villkor i övrigt, att köparen ensam vidkännes kostnaderna för avstyckning av området samt för lagfart och övriga med köpet förenade utgifter ävensom håller och ensam bekostar lämplig hägnad kring området;

31) att till staden Ängelholm må, med tillträde den 1 januari 1930, av kronoparken Ängelholm i Kristianstads län försäljas i statsrådsprotokollet omförmålda, å en av stadsingenjören Edvin Almér år 1926 upprättad »karta över Södra och del av Stora Planteringen, den s. k. lasäretsskogen i Ängelholm» med litt. A och B betecknade områden med därå växande skog och

kronan för kronojägarbostället Kyrkdammen tillhöriga byggnader;

att den köpeskilling, staden härför skall erlagga, skall utgå enligt följande grunder, nämligen för området litt. A, med undantag av växande skog, 50 öre per kvadratmeter; för växande skog å litt. A 4,000 kronor; för området litt. B med därå växande skog 1 krona 40 öre per kvadratmeter; samt för kronan tillhöriga byggnader å kronojägarbostället Kyrkdammen 12,000 kronor;

att köpeskillingen erlägges senast å tillträdesdagen och inbetalas till länsstyrelsen i länet;

att köparen ensam vidkännes de med områdets avskiljande och lagfart å fånget samt övriga med köpet förenade kostnader; samt

att staden skall vara skyldig att till länslasarettet i Ängelholm, därest direktionen för lasarettet så påfordrar, av lasarettsskogen till självkostnadspris avstå ett område utmed Rönne å om högst 2 hektar;

[32.]

32) att ett i statsrådsprotokollet berört tomtområde om 4,050 kvadratmeter må från kronoegendomen Norra Möinge nr 13 och 15 om $\frac{5}{6}$ mantal i Asmundstorps socken av Malmöhus län försäljas till Norra Möinge mejeriförening m. b. p. a. mot en köpeskilling av 4,050 kronor att kontant erläggas till länsstyrelsen i länet vid tillträdet den 14 mars 1929 samt under villkor i övrigt, att föreningen skall uppföra och för framtiden underhålla hägnad i områdets gräns mot kronans jord samt att föreningen ensam skall vidkännas alla med områdets avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter;

[33.]

33) att i statsrådsprotokollet berörda med litt. a, b, c, d, e, f, g och h betecknade lägenheter må var för sig från kronoegendomen 521/1000 mantal Stora Görslöv nr 19 litt. 1 A i Jonstorps socken av Malmöhus län försäljas enligt gällande bestämmelser för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för i statsrådsprotokollet omförmälde Petter Bäcklund till lägenheten litt. a och för Henning B. Olsson och hans hustru Ellen Olsson till lägenheten litt. h;

34) att kronoegendomen 153/1000 mantal Flundarp nr 8 litt. Ck i Brunnby socken av Malmöhus län må försäljas

[34.]

antingen till egendomens arrendator, Emil Andersson, för en köpeskilling av 25,000 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen försäljes i det skick den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev skall utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för in-teckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest Andersson icke begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929;

35) att i statsrådsprotokollet berörda med litt. a och b betecknade områden må från kronoegendomen 1 mantal Vittskövle nr 4, 5, 7 och 19 i Torrlösa socken av Malmöhus län försäljas enligt gällande bestämmelser för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds-rätt till lotten litt. a för Nils Jönsson och till lotten litt. b för Albert Selander;

[35.]

36) att i statsrådsprotokollet angivna tolv lotter, lotten X 3 h med en areal av 0.099 hektar, av kronoegendomen 1 mantal Tygelsjö nr 17 och 29 i Tygelsjö socken av Malmöhus län må försäljas, under iakttagande

[36.]

att lotten X 1 a skall erbjudas Cecilia Svensson till inköp mot en köpeskilling av 1,880 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* lotten säljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev skall utfärdas, så snart första sjätte-

delen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, samt att köparen skall ensam vidkännas alla med områdets avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i lotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

att lotten X 1 c skall erbjudas Tygelsjö kommun till inköp mot en köpeskillning av 1,400 kronor att erläggas kontant vid tillträdet den 14 mars 1929 till länsstyrelsen i länet samt under villkor i övrigt, att köparen skall ensam vidkännas alla med områdets avskiljande, lagfart å fånget och övriga med köpet förenade kostnader, ävensom

att övriga obehbyggda tio lotter skola var för sig å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929 och beträffande lotten X 3 h med skyldighet för köparen att till allmänt begagnande såsom väg upplåta lotten tillagt, för sådant ändamål avsatt område;

[37.]

37) att av kronolägenheten Hästhagen nr 1¹ i Hälsingborg må försäljas

dels det område, som å distriktslantmätaren Engzells i ärendet företedda karta över lägenheten motsvaras av ägofigurerna nr 35 och 40 om 730 kvadratmeter, till Hälsingborg—Landskrona—Eslövs järnvägsaktiebolag mot en köpeskillning av 2,190 kronor,

dels det område, som å samma karta motsvaras av ägofiguren nr 38 om 130 kvadratmeter, till Hälsingborg—Hässlholms järnvägsaktiebolag mot en köpeskillning av 390 kronor,

under villkor i övrigt beträffande vartdera området, att området må tillträdas med äganderätt den 14 mars 1929 i det skick, det då finnes, att köpeskillingen skall vid tillträdet erläggas kontant till länsstyrelsen i länet, som här att, sedan köpeskillingen vederbörligen erlagts, utfärda köpebrev å området, att köparen skall svara för de på området efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt att köparen skall ensam vidkännas alla med områdets avskiljande från stamfastigheten, lagfart å fånget och övriga med köpet förenade utgifter,

dels ock återstående delen av kronolägenheten till

Hälsingborgs stad mot en köpeskilling av 170,135 kronor och under villkor i övrigt *att* fastigheten må tillträdas den 14 mars 1931 i då befintligt skick, *att* köpeskillingen skall erläggas med en femtedel vid tillträdet och en femtedel varje av nästföljande fyra år utan skyldighet för staden att gälda ränta å ogulden del av köpeskillingen, *att* köpeskillingen inbetalas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart första femtedelen av köpeskillingen erlagts och stadens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å fastigheten utfärda köpebrev, *att* staden skall vara skyldig att inlösa arrendatorns byggnader, när denne på grund av stadens uppsägning frånträder arrendet, till skäligt pris, som i brist på överenskommelse bestämmes av skiljemän enligt lag, ävensom att till arrendatorn utgiva den ersättning, som kan tillkomma honom enligt gällande arrendelag, för den händelse icke nytt arrendavtal slutes, *att* staden skall ansvara för alla på den inköpta fastigheten efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* staden skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och övriga med köpet förenade utgifter samt kostnaderna för in-teckning i fastigheten till säkerhet för berörda skuldförbindelse;

38) att, sedan från kronoegendomen 1 mantal Kjövinge nr 1 i Ysby socken av Hallands län avskilts i statsrådsprotokollet berörda, tre till försäljning föreslagna områden, desamma må försälas

[38.]

lotten om 0.608 hektar enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för Anders Bengtsson, samt

lotterna om 0.4907 och 0.5 hektar till respektive Ysby församling och Lars Persson mot en köpeskilling för en var av 600 kronor att till länsstyrelsen i länet kontant betalas vid tillträdet den 14 mars 1930 samt under villkor i övrigt, *att* lotterna säljas i det skick, de vid tillträdet finnas, samt *att* köparen ensam vidkännes kostnaderna för lottens utbrytande, lagfart å fånget och övriga med köpet förenade utgifter;

39) att i statsrådsprotokollet omförmälda två lägenheter om respektive 0.496 hektar och 0.203 hektar må från kronoegendomen $\frac{3}{8}$ mantal Trönninge nr 13 i Trönninge socken av Hallands län försälas enligt gäl-

[39.]

lande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

[40.]

40) att torpet Tegemyr må med i statsrådsprotokollet angivet område och med den jämkning av gränsen till hemmanet Bastekärr, som vid en senare undersökning kan bli fastställd, från kronoegendomen 1 mantal Vettland nr 1 i Skee socken av Göteborgs och Bohus län försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds-rätt för Johan Oskar Nyberg samt med förbehåll om rätt för kronan till fri utfartsväg över torpet från kronoparken Rellen till landsvägen Vettelanda bro—Tjärnö samt för innehavaren av torpet Tegen att fritt begagna sig av den med ägofiguren nr 323 å den i ärendet företedda kartan betecknade vägen i den mån denna väg går över torpet Tegemyr;

[41.]

41) Under punkt 41 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att det till kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Lyse nr 1 Övre i Lyse socken av Göteborgs och Bohus län hörande hemskiftet om 18.907 hektar må försäljas

antingen till arrendatorn Vilhelm Andersson för en köpeskillning av 18,200 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* köparen ej äger bekomma någon ersättning för genom den timade eldsvådan honom tillskyndade förluster eller olägenheter eller påfordra uppförande genom kronans försorg av nya byggnader i stället för de nedbrunna, *att* skiftet försäljes i det skick det vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillningen erlägges till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev utfärdas så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* skiftet i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, *att* köparen svarar för de å skiftet för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget samt andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i fastigheten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest Andersson icke begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva skiftet, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt den 14 mars 1929.

Motion.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herrar *Osberg* och *Olsson* i Berg väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 521, vari hemstälts, att det till kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Lyse nr 1 Övre i Lyse socken av Göteborgs och Bohus län hörande hemskiftet om 18.907 hektar må försäljas till arrendatorn Vilhelm Andersson för en köpe-

skilling av 15,000 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* köparen ej äger bekomma någon ersättning för genom den timade eldsvådan honom tillskyndade förluster eller olägenheter eller påfordra uppförande genom kronans försorg av nya byggnader i stället för de nedbrunna, *att* skiftet försäljes i det skick det vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen erlægges till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev utfärdas så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* skiftet i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, *att* köparen svarar för de å skiftet för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget samt andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i fastigheten till säkerhet för berörda skuldförbindelse.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionen, hänvisas till densamma.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, bland annat, följande.

Vid under år 1927 verkställd uppskattning hade uppskattningsmännen saluvärderat det här ifrågavarande s. k. hemskitet till 23,500 kronor. Taxeringsvärdet är 24,000 kronor.

Sedermera hava vid en nyårsnatten 1928 inträffad eldsvåda egendomens ladugård och spannmålsbod fullständigt nedbrunnit.

Enligt meddelande från länsstyrelsen har brandskadeersättningen för nu ifrågavarande byggnader, utgörande sammanlagt 10,500 kronor, inlevererats till länsstyrelsen och tillgodoförts domänfonden.

I yttrande, som den 4 februari 1928 avgivits, med anledning av eldsolyckan, hava uppskattningsmännen föreslagit, att skiftet måtte i nu befintligt skick försäljas till arrendatorn samt att det åsatta saluvärdet därvid måtte bibehållas oförändrat men med rätt för köparen att såsom ersättning dels för de bristande byggnaderna och dels för de olägenheter i övrigt, som äro eller bliva en följd av den timade eldsvådan, få disponera brandstodsbeloppet, 10,500 kronor.

I skrivelse den 17 februari 1928 har domänstyrelsen meddelat, att styrelsen under hand av domänintendenten inhämtat, att de brunna byggnaderna i det skick de befunno sig vid branden av honom ansåges hava ägt ett värde, ladugården av 4,500 kronor och spannmålsboden av 800 kronor. Styrelsen för sin del hemställer, att någon återbäring av det inbetalta brandstodsbeloppet ej måtte äga rum och att saluvärdet å hemskitet måtte fastställas till 18,200 kronor samt att åtgärd måtte vidtagas för ifrågavarande skiftes försäljning.

Departementschefen har anslutit sig till vad domänstyrelsen sålunda föreslagit.

Därest här ifrågavarande hemskitet i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag försäljes till ett pris av 18,200 kronor, skulle kronan, som i brandskade-

Utskottet.

ersättning för å skiftet nedbrunna byggnader uppburit 10,500 kronor, för skiftet erhålla tillhopa 28,700 kronor, under det att detsamma saluvärderats till 23,500 kronor. Kronan skulle sålunda på grund av den timade eldsvådan erhålla 5,200 kronor mer än beräknat. Då enligt Kungl. Maj:ts förslag arrendatorn Andersson icke skall äga utbekomma någon ersättning för genom eldsvådan honom tillskyndade förluster eller olägenheter eller påfordra uppförande genom kronan av nya byggnader i stället för de nedbrunna, anser utskottet det vara med billighet överensstämmande, att vid köpeskillingens bestämmande hänsyn toges till de olägenheter och kostnader, som på grund av eldsvådan åsamkas arrendatorn. Vid försäljning till det av motionärerna föreslagna priset, 15,000 kronor, skulle kronan ändock i anledning av eldsvådan erhålla 2,000 kronor utöver vad som eljest skulle utgått. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka, att ifrågavarande skifte försäljes till ett pris av 15,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts under förvarande punkt gjorda framställning samt den i ämnet väckta motionen II: 521, må medgiva,

att det till kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Lyse nr 1 Övre i Lyse socken av Göteborgs och Bohus län hörande hemskiftet om 18.907 hektar må försäljas

antingen till arrendatorn Vilhelm Andersson för en köpeskillning av 15,000 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* köparen ej äger bekomma någon ersättning för genom den timade eldsvådan honom tillskyndade förluster eller olägenheter eller påfordra uppförande genom kronans försorg av nya byggnader i stället för de nedbrunna, *att* skiftet försäljes i det skick det vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev utfärdas så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* skiftet i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, *att* köparen svarar för de å skiftet för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget samt andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för in-teckning i fastigheten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest Andersson icke begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva skiftet, å offentlig auk-

tion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt den 14 mars 1929.

I fråga om de under punkterna 42—46 upptagna framställningarna har utskottet intet att erinra. Utskottet hemställer fördenskull,

att riksdagen må medgiva,

42) att, sedan kronoegendomen 1 mantal Faleby nr 1 med tillhörande lägenhet Korsvik nr 1, ett torp, i Foss socken av Göteborgs och Bohus län blivit delad i sex i statsrådsprotokollet med litt. A—F betecknade lotter, desamma må upplåtas

[42.]

lotten litt. A

antingen till egendomens arrendator Frits Östlund för en köpeskilling av 66,250 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* tillträde må ske den 14 mars 1929, *att* ägolotten försäljes i det skick den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* ägolotten i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, *att* köparen svarar för de å ägolotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder samt *att* köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget samt andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för in-teckning i ägolotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemålde Östlund icke begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva ägolotten, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt den 14 mars 1929;

lotterna litt. D och E var för sig med i statsrådsprotokollet angivna områden och till av domänstyrelsen föreslagna saluvärden enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för Klas Severin Niklasson å lotten litt. D och för Einar Tryggve Johansson å lotten litt. E;

lotten litt. F till innehavaren av lägenheten Västra Korsvik Ivar Olsson mot en köpeskilling av 300 kronor

att vid tillträdet kontant erläggas till länsstyrelsen i länet samt under villkor i övrigt, *att* tillträde må ske den 14 mars 1929, *att* köparen medgiver rätt för blivande ägare av lotten litt. E eller Östra Korsvik att fritt begagna en å lägenheten Västra Korsvik befintlig kalkkälla jämte till nämnda källa ledande väg, *att* köparen svarar för de å ägolotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade kostnader; samt

lotterna litt. B och C såsom åbolägenheter jämlikt bestämmelserna i förordningen den 17 december 1926 (nr 509) angående grunder för upplåtande från vissa kronoegendomar av jordbrukslägenheter under åborätt enligt lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord samt av egnahemslägenheter, med rätt för åbo att inlösa fastigheten;

[43.]

43) att kronoegendomen 1 mantal Knaverstad nr 1 Övre i Solberga socken av Göteborgs och Bohus län må försälgas till nuvarande arrendatorn, Anders Andersson, för en köpeskilling av 26,400 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929, då nu gällande arrendekontrakt skall upphöra, och med en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen försälgas i det skick, den vid tillträdet finnes, utan rätt för köparen till skadestånd av kronan i anledning av arrendetidens avbrytande, *att* köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* egendomen i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, *att* köparen svarar för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse;

[44.]

44) att, sedan kronoegendomen 1 mantal Askim nr 1 Knappegården i Askims socken av Göteborgs och Bohus län uppdelats i med litt. A och B betecknade i statsrådsprotokollet omförmälda lotter, desamma må var

för sig med i statsrådsprotokollet angivna områden försäljas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929;

45) att ett utbyte av fastigheter må äga rum mellan bankdirektören George Dickson å ena sidan och kronan å andra sidan sålunda, att Dickson till kronan överlåter av 38/1000 mantal Dergården nr 1 (1²⁷) i Lerums socken av Älvsborgs län två å en av distriktslantmätaren Rolf Holmgren år 1925 upprättad karta angivna skogsskiften, omfattande avdelningarna nr 1—8 och 9—45 med en sammanlagd areal av 6.12 hektar, samt kronan till Dickson överlåter av kronoegendomen 782/1000 mantal Torp Södergården nr 2 litt. Aa (2⁴) i samma socken ett å förenämnda karta med grön kantfärg utmärkt område om 3.02 hektar under villkor, att Dickson till kronan erlägger ett kontant belopp av 5,811 kronor, som vid tillträdet av sistnämnda område erlägges till länsstyrelsen, att kronan fritages från hemulsskyldighet beträffande vattenrätten i Kolboryds bäck, att fastigheterna å ömse sidor lämnas fria från gravationer, att kronan och Dickson intill tillträdesdagen icke avverka skog å de fastigheter, som lämnas i bytet, att Dickson ensam vidkännes samtliga med bytet förenade kostnader, samt att kronan och Dickson var för sig bestrida kostnaderna för lagfart å de fastigheter, som i bytet tillfalla dem;

[45.]

46) att i statsrådsprotokollet berörda tre områden må, vart för sig med arealer och till saluvärden som i statsrådsprotokollet omförmälts, upplåtas från kronohemmanen $\frac{1}{2}$ mantal Lagmansered nr 1 och $\frac{1}{4}$ mantal Hökebräcken nr 1 i Lagmansereds socken av Älvsborgs län lägenheterna Hökebräcken och Baggehultet jämlikt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar samt

[46.]

det av Lagmansereds församling arrenderade området till församlingen emot en köpeskilling av 500 kronor att kontant erläggas till länsstyrelsen vid områdets tillträdande den 14 mars 1929 och mot villkor i övrigt, att församlingen dels vidkännes alla med områdets avskiljande, lagfart å fänget och andra med köpet förenade kostnader dels ock, om så påfordras, uppsätter och underhåller lämpligt stängsel omkring området;

[47.] 47) Under punkt 47 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Hallby nr 4 Storegården i Vänersnäs socken av Skaraborgs län blivit genom lantmåteriförrättning uppdelad i lotter i anslutning till vad domänstyrelsen förordat,

[32] dels det område om 3.302 hektar av Änghagsskiftet, som å dåvarande lantmäteriauskultanten Lindes år 1918 upprättade karta över egendomen omfattar ägofigurerna nr 135, 137—148 och 150—158 må försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för O. J. Krumlinde,

dels ock egendomen i övrigt med undantag jämväl av förut försälda delen av Änghagsskiftet må försäljas å offentlig auktion under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor till den högstbjudande med tillträdes rätt för köpare den 14 mars 1929 samt med den rätt till ifrågavarande genom Kungl. Maj:ts brev den 8 maj 1874 upplättna område, som må tillkomma kronan.

Motion. I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Hansson* i Trollhättan m. fl. väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 476, vari hemställts,

att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Hallby nr 4 Storegården i Vänersnäs socken av Skaraborgs län blivit genom lantmåteriförrättning uppdelad i lotter i anslutning till vad domänstyrelsen förordat,

dels det område om 3.302 hektar av Änghagsskiftet, som å dåvarande lantmäteriauskultanten Lindes år 1918 upprättade karta över egendomen omfattar ägofigurerna nr 135, 137—148 och 150—158, må försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för arbetaren Karl Engström från Tegen, Margreteberg,

[111] dels ock egendomen i övrigt med undantag jämväl av förut försälda delen av Änghagsskiftet må till nuvarande arrendatorn Anders Olsson upplåtas under åborätt,

eller, om icke detta kan beviljas, egendomen må försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för nuvarande arrendator Anders Olsson.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för motionen, hänvisas till densamma.

Av förut berörda statsrådsprotokoll inhämtas, bland annat, följande.

Efter under år 1925 verkställd uppskattningsförrättning hava uppskattningsmännen förklarat sig anse, att egendomen i kronans ägo komme att bli mycket litet räntabel, vadan de på det kraftigaste, tillstyrkt, att egendomen i dess nuvarande skick måtte försäljas å auktion, därvid densamma borde uppdelas i två lotter, omfattande den ena huvudgården med egen-

domens andel i Toremosse och den andra utskiftet Änghagen, försett med ett äldre mindre boningshus, innehållande ett rum och kök, samt en ladugård, den senare tillhörig enskild person, Karl August Engström.

Med särskilt utlåtande har länsstyrelsen överlämnat två av domänintendentens yttrande åtföljda ansökningar om förvärv av Änghagsskiftet, nämligen dels av förbemälde Engström med förmälan, att ladugården å lägenheten uppförts av hans fader, och dels av målaren O. J. Krumlinde, som stött sin ansökning därpå, att han inköpt och fortfarande vore ägare av förberörda från egendomen försålda ägofigurerna nr 136 och 149, omfattande del av skiftet, och att, då han på sin lägenhet ej kunde föda några djur, det vore av största vikt för honom att få utökning av lägenheten. Domänintendenten har föreslagit områdets försäljning på auktion, och länsstyrelsen har intet att erinra mot detta förslag.

I sammanhang med att domänstyrelsen underställt förevarande försäljningsfråga Kungl. Maj:ts prövning har styrelsen överlämnat till styrelsen ställda ansökningar av förbemälde Engström och Krumlinde.

Engström har åberopat vad av honom förut anförts rörande förvärvande av Änghagsskiftet med tillägg, att skiftet innehafts av hans fader under omkring 40 år, samt anhållit att utan auktion få inköpa den nu till försäljning föreslagna delen av Änghagsskiftet för det för densamma uppskattade saluvärdet. Över ansökningen hava infortrade yttranden avgivits av såväl domänintendenten i länet som länsstyrelsen, vilka avstyrkt ansökningen på grund av Engströms personliga egenskaper samt enär han av domstol dömts till vräkning från sin förutvarande bostad. Den Engström tillhöriga ladugården å lägenheten vore i mycket dåligt skick, varför den borde bortföras därifrån.

Krumlinde har anhållit att få inköpa återstoden av Änghagsskiftet för att tilläggas hans förut därifrån förvärvade bebyggda lägenhet, så att han kunde få eget jordbruk, stort nog att föda hans familj. Ansökningen har tillstyrkts av domänintendenten och länsstyrelsen, enär jordområdet väl passade att tilläggas sökandens nuvarande lägenhet.

Domänstyrelsen har ansett, att beträffande Änghagsskiftet hembudsrätt borde tilldelas förbemälde Krumlinde samt att egendomens huvudlott, såsom uppskattningsmännen förordat, borde försäljas å offentlig auktion.

Sedermåra har kronoegendomens arrendator And. Olsson i skrivelse den 10 december 1927 hos Kungl. Maj:t anhållit, att egendomen måtte till honom upplåtas med åborätt eller, om detta ej kunde bifallas, att egendomen måtte säljas till honom att betalas på sätt liknande det, som tillämpades vid återbetalning av erhållet egnahemslån.

Efter remiss har domänstyrelsen, med överlämnande av yttranden från domänintendenten samt protokoll vid av styrelsen föranstaltad uppskattningsförrättning för upprättande av förslag till upplåtande under åborätt av huvudgården å ifrågakvarande egendom ävensom utlåtande från länsstyrelsen, den 17 februari 1928 avgivit eget utlåtande i ärendet.

Av nämnda förrättningsinstrument inhämtas, att Olsson, vilken anses såsom mindre bemedlad, fyller villkoren för att bliva antagen såsom åbo. Egendomens storlek och beskaffenhet gjorde att lån för densammas övertagande ej torde kunna erhållas ur egnahemslånefonden. Enligt av Olsson lämnade uppgifter kunde egendomen ej brukas utan stadigvarande anlåtande av lejd arbetskraft. Uppskattningsmännen hava därför ansett, att egendomen jämlikt därutinnan gällande bestämmelser ej kunde upplåtas under åborätt, därför densamma ej heller vore lämplig, utan borde egendomen försälas på motsvarande villkor, som gälla för egnahemsupplåtelser med hembuds rätt för nuvarande arrendatorn. Skulle upplåtelse under åborätt ändock ske, borde avgäldstiden bestämmas till 20 år med rätt för åbon att därefter lösa egendomen. Såsom avgäld föreslås 35 hektoliter spannmål, en tredjedel råg och två tredjedelar korn, att lösas efter markgångstaxa litt. C, motsvarande 549 kronor 50 öre. Änghagsskiftet borde ej medfölja vid en eventuell upplåtelse.

Domänintendenten har föreslagit, att huvudgården, för vilken Änghagsskiftet vore obehövt, måtte försälas å egnahemsvillkor för 22,000 kronor med hembuds rätt för Olsson.

Länsstyrelsen har förklarat sig icke hava något att erinra mot den verkställda åborättsvärderingen och uppskattningsmännens förslag.

Domänstyrelsen anser i likhet med uppskattningsmännen upplåtelse av egendomen med åborätt ej kunna förekomma. Vad ansöknings i övrigt angår förordades visserligen Olsson på grund av god skötsel av egendomen till erhållande av options rätt vid förnyad utarrendering därav. Olsson hade däremot ej vidtagit sådana åtgärder eller personligen nedlagt kostnader å vare sig egendomens åbyggnader eller jord, att för honom, som ej innehaft arrendet längre än från 1921, borde ifrågakomma företrädes rätt vid försäljningen. På grund härav kunde styrelsen ej förorda ansöknings i vare sig det ena eller andra avseendet utan vidhölle styrelsen sitt förut avgivna förslag rörande egendomens försäljning.

I fråga om den ifrågasatta försäljningen av Änghagsskiftet hava motionärerna anført, bland annat, att den vräkningsdom, som åsyftades i propositionen, icke utfärdades mot den Engström, som ingivit ansöknings om förvärfv av Änghagen. Det vore däremot hans fader, som varit utsatt för denna vräkningsdom. Men även uppgiften om vräkningen vore oriktig, emedan Engström den äldre frikänts av såväl hovrätten som högsta domstolen. Vidare hava motionärerna till stöd för sin framställning vid sin motion fogat vissa intyg. I ett av dessa hade kommunalnämndens ordförande i Vänersnäs socken intygat, att arbetaren Karl Engström från Tegen, Margreteberg, där på orten gjort sig känd som en nykter och skötsam person samt att han haft anställning vid lantbruk och vore kunnig i alla vid ett lantbruk förekommande arbeten. Samme kommunalnämndsordförande hade

jämväl intygat, att målaren Olger Ivar Krumlinde från Fredriksberg, Hallby Storegård, född år 1864, på grund av sitt yrke, ålder samt övriga omständigheter ej kunde anses såsom någon jordbrukare.

Av det ovanstående framgår, att motionärerna gjort gällande, att Kungl. Maj:t i fråga om hembuds rätt vid Änghagsskiftets försäljning byggt sitt förslag på uppgifter, som icke skulle vara riktiga. Utskottet, som icke är berett att nu taga ställning till spörsmålet, huruvida hembuds rätt bör tillerkännas K. A. Engström eller O. I. Krumlinde, anser ytterligare utredning härom böra företagas, i samband varmed även torde tagas under övervägande, huruvida kronoegendomen i övrigt bör, såsom motionärerna föreslagit, under åborätt upplåtas till nuvarande arrendatorn A. Olsson eller alternativt försälas med hembuds rätt för bemälda arrendator. I anslutning härtill hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må, med avslag å Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning samt å den i ämnet väckta motionen II: 476, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte i ärendet låta verkställa den ytterligare utredning som påkallas med hänsyn till vad utskottet här ovan anført, samt därefter ånyo för riksdagen framlägga förslag rörande nu ifrågarvarande kronoegendoms försäljning.

48) Under punkt 48 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att kronoegendomen $\frac{3}{8}$ miantal Håvmanstorp nr 1 i Lyrestads socken av Skaraborgs län må försälas

[48.]

antingen till Ragnar Kjellander för en köpeskillning av 50,800 kronor samt under villkor i övrigt, att egendomen må med äganderätt tillträdas den 14 mars 1929, därvid nu gällande arrendekontrakt angående egendomen skall upphöra att gälla, om egendomens arrendator, C. F. Kjellanders stärbhus, sådant medgiver, eller eljest vid arrendeperiodens utgång den 14 mars 1932, att egendomen försälas i det skick, den vid tillträdet befinnes, att köpeskillningen skall erläggas med en sjättedel vid tillträdet och en sjättedel den 14 mars varje av nästpåföljande fem år, att köpeskillningen skall inbetalas till länsstyrelsen i länet, att köpebrev skall utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, att egendomen skall i jordeboken upptagas under titeln allmänt frälse, att köparen skall ansvara för alla å egendomen efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt att köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för in-teckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemälda Ragnar Kjellander icke begagnar sig av medgivan-

det att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1932.

Motion.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Andersson* i Storegården väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 522, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta medgiva förköpsrätt åt *Ragnar Kjellander* till berörda egendom för den av uppskattningsmännen föreslagna köpeskillingen 44,000 kronor.

Beträffande de skäl motionären åberopat till stöd för sin hemställan får utskottet hänvisa till motionen.

Av förut berört statsrådsprotokoll inhämtas, bland annat, att nu ifråga-varande egendoms taxeringsvärde utgör för jordbruksfastigheten 12,000 kronor samt för skogen och skogsmarken 9,300 kronor. Vidare hava efter verkställd uppskattningsförrättning uppskattningsmännen funnit egendomens saluvärde uppgå till 44,000 kronor, därav 160 kronor för kapitaliserat värde av andel i häradsallmäning och 27,500 kronor för skogsmark och skog.

I ett i ärendet avgivet utlåtande har överjägmästaren anført att, med hänsyn till utmarkens relativt ringa ytvidd och då denna ej angränsade annan kronan tillhörig egendom, ur skogsväsendets synpunkt ej funnes skäl bibehålla egendomen. Värdena å såväl utmark som ståndskog vore emellertid för låga och borde betydligt höjas.

I en sedermera ingiven skrift har förenämnde *Ragnar Kjellander* med anledning av vad överjägmästaren anført framhållit, att på grund av skogens delvis mindre goda beskaffenhet redan det för skogen och skogsmarken beräknade värdet 27,500 kronor vore högt; och har *Kjellander* anhållit, att de beslutande myndigheterna måtte taga hänsyn härtill och till de dryga kostnader, ett uppbyggande av egendomen komme att draga, så att möjlighet bereddades honom att snarast inköpa egendomen.

Länsstyrelsen, som ej haft något att erinra mot värderingen, har tillstyrkt uppskattningsmännens förslag.

I skrivelse den 11 februari 1928 har domänstyrelsen underställt ärendet Kungl. Maj:ts prövning. Styrelsen finner intet vara att erinra mot förslaget om egendomens försäljning och att förenämnde *Ragnar Kjellander* därvid tillerkännes förköpsrätt. Värdet å avrösningsjord och ståndskog har styrelsen ansett skäligen kunna upptagas till 34,339 kronor. Saluvärdet å egendomen i sin helhet komme härigenom att uppgå till 50,800 kronor.

Jämväl departementschefen har ansett lämpligast, att egendomen försåldes.

Utskottet

För egen del har utskottet kommit till den uppfattningen, att det av uppskattningsmännen egendomen åsatta priset, 44,000 kronor, får anses skäligt. På grund härav och då Kungl. Maj:ts framställning i övrigt icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning samt med bifall till den i ämnet väckta motionen, II:522 må medgiva,

att kronoegendomen $\frac{3}{8}$ mantal Håvmanstorp nr 1 i Lyrestads socken av Skaraborgs län må försäljas

antingen till Ragnar Kjellander för en köpeskillning av 44,000 kronor samt under villkor i övrigt, *att* egendomen må med äganderätt tillträdas den 14 mars 1929, därvid nu gällande arrendekontrakt angående egendomen skall upphöra att gälla, om egendomens arrendator, C. F. Kjellanders stärbhus, sådant medgiver, eller eljest vid arrendeperiodens utgång den 14 mars 1932, *att* egendomen försäljes i det skick, den vid tillträdet finnes, *att* köpeskillningen skall erläggas med en sjättedel vid tillträdet och en sjättedel den 14 mars varje av nästpåföljande fem år, *att* köpeskillningen skall inbetalas till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev skall utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* egendomen skall i jordeboken upptagas under titeln allmänt frälse, *att* köparen skall ansvara för alla å egendomen efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemålde Ragnar Kjellander icke begagnar sig av medgivandet att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1932.

Vidkommande de under punkterna 49—65 upptagna framställningarna har utskottet icke något att erinra. Utskottet får därför hemställa,

49) att, sedan kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Sunnerby nr 2 Kronogården i Kållandsö eller Otterstads socken av Skaraborgs län blivit fördelad i fyra lotter, bestående av i statsrådsprotokollet berörda lotterna litt. A, C och D samt egendomen i övrigt, lotterna litt. A, C och D må var för sig försäljas,

lotten litt. A å offentlig auktion till den högstbjudande

[49.]

enligt de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929, samt

lotterna litt. C och D enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

[50.]

50) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Tun nr 2 Hagen i Tuns socken av Skaraborgs län blivit fördelad i två i statsrådsprotokollet angivna lotter, desamma må försälgas

antingen vad angår den bebyggda lotten till egendomens arrendator, Oscar Karlson, och den obebyggda lotten till Gustav Karlson för köpeskillingar av respektive 25,700 kronor och 19,670 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor dels beträffande den bebyggda lotten, att förenämnda Bertil Johansson och Johan Johansson skola äga under sin livstid kvarbo i av dem nu disponerade backstugor och nyttja tomten däromkring mot en årlig avgäld av 10 kronor för vardera lägenheten, dels ock beträffande envar av försäljningslotterna *att* lotten försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å lotten utfärda köpebrev, *att* lotten skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lotternas skiljande från varandra, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i lotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest medgivandena att förvärva lotterna icke begagnas, var för sig å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929 och med ovannämnda förbehåll i avseende å de båda backstugulägenheterna å den bebyggda lotten;

[51.]

51) a) att från kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Östorp nr 1, $\frac{1}{8}$ mantal Östorp nr 5 Lilla Backen och $\frac{1}{4}$ mantal Öxenåna nr 2 eller Östorp Nolgård i Vinköls socken av Skaraborgs län i statsrådsprotokollet berörda lotterna

litt. B, C, D, E, F, G, H och K må försälas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter med hembuds rätt på sätt i statsrådsprotokollet föreslagits beträffande lotterna litt. B, C, D, G, H och K,

b) att egendomen i övrigt — med undantag jämväl av kronoparken Furubacken redan tillhörande ägofiguren nr 359 och del av ägofiguren nr 327 samt den del av ägofiguren nr 358, som är avsedd att tilläggas kronoparken — eller den med litt. A betecknade egendomens huvudgård må försälas

antingen till egendomens arrendator, Emil Pettersson, mot en köpeskilling av 50,100 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen säljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å egendomen utfärda köpebrev, *att* egendomen skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å lotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder ävensom för annuiteterna å det egendomen påvilande odlingslånet, *samt att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för in-teckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest förbemälde Pettersson ej begagnar sig av medgivandet att förvärva styckningslotten i fråga, å offentlig auktion under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor till den högstbjudande med tillträdes rätt för köpare den 14 mars 1929,

med förbehåll beträffande samtliga försäljningar att andra än kronan tillhöriga hus ej ingå i försäljningen;

52) att sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Syltan nr 1 i Viaköls socken av Skaraborgs län blivit genom vederbörlig lantmäteriförrättning delad i tre lotter i huvudsaklig överensstämmelse med uppskattningsmännens förslag, omfattande en del med Furubackens kronopark förenade området, en lägenheten Syltberget och den tredje egendomen i övrigt eller huvudgården, sistnämnda två lotter må var för sig försälas,

[52.]

a) *lägenheten Syltberget* enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt till inköp för i statsrådsprotokollet omförmälde S. J. Ekström; samt

b) *egendomen i övrigt* eller huvudgården,

antingen till C. G. Svantesson mot en köpeskillning av 20,300 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen säljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillningen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å egendomen utfärda köpebrev, *att* egendomen skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, ävensom för annuiteterna å det egendomen påvilade odlingslånet, samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för in-teckning i lotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest Svantesson icke begagnar sig av medgivandet att förvärva huvudgårdslotten, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdes rätt för köpare den 14 mars 1929 och med skyldighet för honom att ansvara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande annuiteter å det egendomen påvilande odlingslånet;

[53.]

53) att, sedan kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Dalen nr 1 i Agnetorps socken av Skaraborgs län blivit fördelad i två lotter, av vilka en skall omfatta de å en av distriktlantmätaren Seth Lindström 1925 upprättad karta över egendomen med litt. A och C utmärkta områden och den andra lotten egendomen i övrigt, lotten litt. A + C må å offentlig auktion till den högstbjudande med tillträdes rätt den 14 mars 1929 försäljas under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med förbehåll om rätt för Karl Thunander att under sin livstid avgiftsfritt hava sin stuga kvarstående å lägenheten Ängaberget och bebo densamma;

54) att från kronoegendomen Munstorp i Skånings-Asaka och Istrums socknar av Skaraborgs län

dels lotterna II Kvarnen och III Ängen eller Lillängen var för sig med i statsrådsprotokollet angivna områden och saluvärden av respektive 11,000 och 14,610 kronor må försälas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar,

dels ock lotterna I Kulla, IV Gammalskog, V Krogstorp och VII Falkenberg var för sig med i statsrådsprotokollet angivna områden må försälas

antingen till i statsrådsprotokollet omförmälda arrendatorer motnedannämnda köpeskillingar, nämligen Kulla till Gustaf Strid mot en köpeskillning av 21,800 kronor, Gammalskog till G. R. Kjellström mot en köpeskillning av 25,200 kronor, Krogstorp till P. J. Johanson mot en köpeskillning av 23,850 kronor och Falkenberg till Ernst Carlsson mot en köpeskillning av 26,570 kronor, samtliga köpeskillningar att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och med en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt beträffande var och en av lotterna, *att* densamma säljes i det skick, den vid tillträdet befinnes, *att* andra än fastigheten tillhöriga hus och anläggningar ej ingå i försäljningen, *att* köpeskillningen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, som har att, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å ägolotten utfärda köpebrev, *att* ägolotten skall i jordeboken upptagas under titel allmänt frälse, *att* köparen skall svara för de å ägolotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder samt *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lagfart å fänget och övriga med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i vederbörande ägolott till säkerhet för respektive skuldförbindelse, varjämte beträffande lotten Krogstorp i statsrådsprotokollet omförmälda Lina Karlsson förbehålles rätt att i sin livstid besitta sin innehavande lägenhet mot årlig avgäld till stamfastighetens ägare av 12 kronor samt beträffande lotten Falkenberg köparen av lotten skall ansvara för på densamma efter tillträdesdagen belöpande annuiteter å det fastigheten påvilade odlingslånet,

eller, därest och i den mån omförmälda medgivande att förvärva ägolotterna ej begagnas, efter Kungl. Maj:ts beprövade å offentlig auktion å de i brevet den

29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1929 utom beträffande Falkenberg, som må tillträdas först den 14 mars 1932, och med de särskilda förbehåll och villkor, som beträffande lotterna Krogstorp och Falkenberg ovan nämnts;

[55.]

55) att från kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Lillehult nr 1 med lägenheten Ryningshalsen och andel i lägenheten Slättekärrshalsen i Älgarås socken av Skaraborgs län må upplåtas

dels lägenheten Ryningshalsen nr 1 enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för Gustaf Johansson, Holmkärr,

dels ock skiftet Nyängen

antingen såsom åbolägenhet med rätt för åbon att inlösa lägenheten jämlikt bestämmelserna i förordningen den 17 december 1926 (nr 509) angående grunder för upplåtande från vissa kronoegendomar av jordbrukslägenheter under åborätt enligt lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord samt av egnahemslägenheter,

eller, därest skiftet icke mot antagligt anbud kan upplåtas såsom åbolägenhet, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor, med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929 och med förbehåll att endast kronan tillhöriga hus och anläggningar ingå i upplåtelsen;

[56.]

56) att ett i statsrådsprotokollet intaget förslag till avtal angivet område med en areal av 48.351 hektar må från kronoegendomen Marieholm nr 1 och 2 om 2 mantal, även benämnd Marieholms kungsgård, i Leksbergs m. fl. socknar av Skaraborgs län försälas till staden Mariestad mot en köpeskilling av 100,000 kronor och på de villkor i övrigt, som äro angivna i nämnda förslag, med tillägg att länsresidenset tillerkännes rätt till elektrisk kraft jämväl för motordrift efter inom staden för motsvarande behov lägst gällande taxor och villkor samt att staden skall ansvara för på området efter tillträdesdagen belöpande utskylder och onera;

[57.]

57) *dels* att från kronoegendomen $\frac{1}{4}$ mantal Bengtstorp nr 1 i Ullervads socken av Skaraborgs län torpet

Liden, omfattande å en i statsrådsprotokollet berörd karta ägofigurerna nr 83—108, och den med litt. C betecknade ägolotten, omfattande ägofiguren nr 112, må var för sig försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egna-hemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för Karl Bertil Hasselblad beträffande sistnämnda ägo-lott,

dels ock att egendomen i övrigt må å offentlig auk-tion enligt de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor till den högstbjudande försäljas med tillträdes rätt den 14 mars 1929;

58) att torpet Furumon må med det med ägofigurerna 1758—1799 å den i ärendet företedda kartan beteck-nade området om 7.99 hektar från kronoegendomen 1 mantal Istrum nr 1 Storegård och $\frac{1}{2}$ mantal Istrum nr 2 Lillegård i Istrums socken av Skaraborgs län för-säljas enligt gällande grunder för upplåtande av egna-hemslägenheter från kronoegendomar, med förbehåll att inga andra hus å torpet än kronan tillhöriga ingå i försäljningen samt med hembuds rätt för Emil Sahl-qvist;

[58.]

59) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Gällkvist nr 1 med kronolägenheten Skara Djurgårdsäng nr 1, en äng, i Skara socken av Skaraborgs län blivit fördelad i lotter i huvudsaklig överensstämmelse med vad domänstyrelsen förordat,

[59.]

dels det område, som omfattar ägolotterna litt. A, B, C och D samt i statsrådsprotokollet berörd del om 0.222 hektar av litt. F må, med undantag av de å lotten litt. C be-fintliga för försäljning för sig avsedda två statbostäderna, försäljas till staden Skara mot en köpeskillning av 56,140 kronor samt under villkor i övrigt, *att* köpeskillingen erlägges senast å tillträdesdagen och inbetalas till läns-styrelsen i länet, *att* området må av staden tillträdas den 14 mars 1929, *att* köpare av förberörda statbostäder förbehållas rätt att avgiftsfritt hava dem kvarstående intill sex månader från sistnämnda dag med rätt tillika att utan ersättning hava tillträde till ägolotten för bygg-nadernas bortförande, samt *att* staden skall ensam vid-kännas alla med områdets avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter,

dels ock övriga ägolotter må, litt. F med undantag

av omförmälda område om 0.222 hektar, var för sig försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar, under villkor att köpare skall ensam vidkännas alla med ägolotts avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter,

med förbehåll beträffande samtliga försäljningar om rätt för vattenfallsstyrelsen att jämlikt resolution den 18 november 1910 hava elektrisk ledning från Skara till Falköping framdragen över egendomen;

[60.] 60) att torpen Ängeberg och Djurgårdstorp må vart för sig med i statsrådsprokollet angivet område från arrendelotten nr 2 av kronoegendomen Leckö eller Sika-jocki kungsgård nr 1—5 om 5 mantal i Otterstads socken av Skaraborgs län försäljas enligt gällande grunder för upplåtelse av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

[61.] 61) att från kronoegendomen 1 mantal Lunna nr 2 Olov Svensgården i Gösslunda socken av Skaraborgs län må försäljas

dels till Karl Gustafsson i Kyrkängen skiftet i Get-halla och soldatängen om 0.056 hektar mot en köpeskilling av 40 kronor och på villkor i övrigt, *att* skiftet må tillträdas den 14 mars 1929, *att* köpeskillingen skall erläggas kontant vid tillträdet till länsstyrelsen i länet, samt *att* köparen skall svara för de å skiftet för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder även-som ensam vidkännas alla med skiftets avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter;

dels till provinsialläkaren S. J. Wahlgren i Lid-köping skiftet i Lockern om 1.7025 hektar mot en köpeskilling av 4,090 kronor och på villkor i övrigt, *att* skiftet må tillträdas den 14 mars 1929, *att* köpeskillingen skall erläggas kontant vid tillträdet till länsstyrelsen i länet, *att* köparen respekterar den sadel-makaren A. Cederqvist tillförsäkrade rätt att nyttja ett tomtområde å skiftet intill den 14 mars 1933 och förbinder sig, under förutsättning att tomtområdet ej försäljes till Cederqvist, låta denne nyttja området under sin livstid mot en årlig avgäld av 25 kronor, samt *att* köparen skall svara för de å skiftet för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder

ävensom ensam vidkännas alla med skiftets avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter;
dels ock torpet Nylöten med en areal av 5.06 hektar enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

62) att, sedan kronoegendomen 1 mantal Vedum nr 10 Näregård i Laske-Vedums socken av Skaraborgs län blivit fördelad i sex, i statsrådsprotokollet angivna lotter,

[62.]

lotten litt. A (huvudgården) må försäljas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt den 14 mars 1929, samt

lotterna litt. B, C, D, E och F må var för sig försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt beträffande *lotten litt. B* för G. F. Andersson, beträffande *lotten litt. C* för G. Svensson, beträffande *lotten litt. D* för G. Johansson och beträffande *lotten litt. E* för Hilda Johansson;

63) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Tjåva eller Tiavad nr 11 Frugården i Tidavads socken av Skaraborgs län blivit genom vederbörlig lantmäteriförrättning delad i sex lotter i överensstämmelse med vad domänstyrelsen förordat, samma lotter må var för sig försäljas

[63.]

områdena om 0.331, 0.269 och 0.318 hektar till respektive Karl Larsson, Karl Johansson och A. Bergström mot en köpeskilling av respektive 450, 600 och 250 kronor och under villkor i övrigt beträffande ett vart av områdena, *att* området må tillträdas den 14 mars 1929, *att* köpeskillingen erlägges kontant vid tillträdet till länsstyrelsen i länet, samt *att* köparen ensam vidkännas alla med områdets avskiljande, lagfart å fånget och övriga med köpet förenade kostnader,

området om 1.595 hektar enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar med hembuds rätt för Vilhelm Lindgren,

egendomens skogsskifte om 12.6 hektar å Klyftamon å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1929 och jämlikt det

saluvärde, som domänstyrelsen efter värdering må fastställa, samt

egendomen i övrigt

antingen till egendomens arrendator Richard Larsson för en köpeskillning av 48,825 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* lotten försäljes i det skick den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillningen skall erläggas till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev skall utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillningen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* köparen skall svara för de å lotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande annuiteter å ett egendomen åvilande odlingslån och andra onera och utskylder, *att* köparen skall ensam vidkännas alla med lottens avskiljande, lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning å lotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse, samt *att* innehavarna av Karl Svenssons och Tidavads kommuns hus å lotten skola äga rätt kvarbo å lägenheterna under sin livstid,

eller, därest Larsson icke begagnar sig av medgivan-
det att förvärva lotten, å offentlig auktion till den
högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stad-
gade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars
1929 och med skyldighet för honom att ansvara för de
å lotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande annui-
teter å det egendomen åvilande odlingslånet och att
låta innehavarna av Karl Svenssons och Tidavads
kommuns hus å lotten kvarbo å lägenheterna under
deras livstid;

[64.]

64) att från kronoegendomen 1 mantal Stav nr 1 i Bro socken av Värmlands län må mot en köpeskillning av 1,000 kronor till Gustaf Johansson försäljas ett i statsrådsprotokollet omförmält område om 0.5 hektar under villkor, *att* köpeskillningen erlägges till länsstyrelsen kontant vid tillträdet den 14 mars 1929, *att* köparen vidkännes alla med områdets avskiljande och lagfart å fånget förenade kostnader, samt *att* områdets innehavare, därest sådant från kronans sida påfordras, uppsätter och för framtiden underhåller hägnad i gränsen mot kronoegendomens mark;

65) att, sedan kronoegendomen 1 mantal Linnehult nr 1 och 2 i Viby socken av Örebro län uppdelats i fyra lotter i överensstämmelse med domänstyrelsens förslag dels de med litt. A och B betecknade lotterna må var för sig med i statsrådsprotokollet angivet område upplåtas enligt gällande grunder, för upplåtande av egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar,

dels den med litt. C betecknade lotten må försälas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor och med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929,

dels ock den med litt. D betecknade lotten må försälas till Grimstens allmänningssstyrelse för en köpeskilling av 18,000 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och med en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, att ägolotten försälas i det skick, den vid tillträdet befinnes, att köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, att köpebrev utfärdas, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, att ägolotten i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, att köparen svarar för de å ägolotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, samt att köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom för kostnaderna för in-teckning i ägolotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse;

[65.]

66) Under punkt 66 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Seckelsta nr 2 och 3 i Kumla socken av Örebro län må försälas å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929.

[66.]

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Ödström* väckt, till utskottet hänvisad motion, nr 464, vari hemställts, att riksdagen må medgiva, att i samband med beslut om försäljning av kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Seckelsta nr 2 och 3 i Kumla socken av Örebro län nuvarande arrendatorn Aug. Erikson må erhålla hem-buds-rätt till egendomen.

Motion.

Beträffande de skäl, som åberopats till stöd för motionen, får utskottet hänvisa till densamma.

Av förut berört statsrådsprotokoll inhämtas, bland annat, följande.

Efter verkställd uppskattningsförrättning hava uppskattningsmännen för-

ordat, att nu ifrågavarande egendom måtte försälas i en lott med hembuds rätt för dess nuvarande arrendator. Egendomen har av uppskattningsmännen saluvärderats till 74,800 kronor, därav för växande skog 16,220 kronor.

Vederbörande jägmästare och överjägmästare hava värderat egendomens växande skog till 32,993: 20 respektive 25,372 kronor.

Länsstyrelsen har förordat egendomens försäljning i en lott emot det av uppskattningsmännen åsatta saluvärdet samt med hembuds rätt för nuvarande arrendatorn.

I infordrat yttrande av domänintendenten i länet har denne i samråd med övriga uppskattningsmän med hänsyn till den ofrånkomliga nybyggnaden å egendomen vidhållit sin åsikt, att egendomen lämpligen borde försälas i en lott och hembjudas dess nuvarande arrendator, samt att egendomens saluvärde, inbegripet all å egendomen förefintlig skog, ej kunde sättas högre än 75,000 kronor.

Jämväl länsstyrelsen anser i förnyat yttrande egendomen böra försälas, varvid billighetsskäl talade för att nuvarande arrendatorn medgäves rätt att efter hembud inköpa densamma emot det av uppskattningsmännen åsatta saluvärde.

Med biträdande av förslaget om egendomens försäljning i en lott framhåller domänstyrelsen, vad angår frågan om sättet för egendomens försäljning, att det visserligen vitsordats, att arrendatorn hävdar egendomen väl samt nedlagt betydande kostnader å densamma. Då emellertid arrendatorn innehaft egendomen i endast tio år, anser styrelsen tillräckliga skäl icke föreligga för hembud. Saluvärdet å egendomen i dess helhet borde ej sättas till högre belopp än det av uppskattningsmännen föreslagna eller 75,000 kronor, då det av överjägmästaren beräknade värdet å skogen torde hava blivit satt väl högt.

Departementschefen har ansett, att egendomen borde försälas ostyckad samt att försäljningen borde ske å offentlig auktion till den högstbjudande. Vad angår försäljningsvärdet har departementschefen funnit detsamma böra bestämmas till 75,000 kronor.

Utskottet.

Såsom av det ovanstående framgår, har domänstyrelsen förklarat sig anse, att arrendatorn hävdar egendomen väl samt nedlagt betydande kostnader å densamma. Vidare har motionären vitsordat att, då arrendatorn för omkring tio år sedan tillträdde egendomen, densamma låge i lägervall, under det att gården numera räknades till de bästa i trakten i fråga om skötsel och hävd. Under sådana omständigheter torde det, såsom motionären framhållit, få anses obilligt, om arrendatorn, då beslut fattas om gårdens försäljning, icke tillerkännes hembuds rätt utan nödgas riskera, att egendomen övergår till främmande person, som får skörda frukterna av det nedlagda arbetet.

Utskottet, som intet har att erinra mot ifrågavarande egendoms försäljning eller det för densamma av departementschefen föreslagna saluvärdet

75,000 kronor, anser, i likhet med uppskattningsmännen och länsstyrelsen, att hembuds rätt bör medgivas den nuvarande arrendatorn. I likhet med vad som plägar ske vid kronoegendomars försäljning under hembuds rätt torde köpeskillingen böra erläggas med en sjättedel vid tillträdet av egendomen och en sjättedel under varje av nästföljande fem år. De närmare försäljningsvillkoren torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att fastställa.

I anslutning till vad utskottet sålunda anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må medgiva,

att kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Seckelsta nr 2 och 3 i Kumla socken av Örebro län må försäljas

antingen till egendomens arrendator August Erikson för en köpeskillning av 75,000 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt som Kungl. Maj:t bestämmer.

eller, därest Erikson icke begagnar sig av medgivandet att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdes rätt för köpare den 14 mars 1929.

Beträffande de under punkterna 67—76 upptagna framställningarna har utskottet icke något att erinra. Utskottet får därför hemställa,

att riksdagen må medgiva

67) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Årla nr 1 i Sköllersta socken av Örebro län uppdelats i två lotter, den ena lotten utgörande båda de å den i ärendet föredragna kartan som bostadslägenheter upptagna områdena och den andra egendomen i övrigt, lotterna må med tillträdes rätt den 14 mars 1929 försäljas, förstnämnda lott enligt gällande grunder för upplåtande av egna hemslägenheter från kronoegendomar samt sistnämnda lott å offentlig auktion till den högstbjudande enligt de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor;

[67.]

68) att, sedan kronoegendomen $\frac{1}{2}$ mantal Labbetorp nr 1 i Askers socken av Örebro län delats i fem i statsrådsprotokollet angivna lotter, desamma må försäljas

en var av lotterna Glashyttan, Zion, Lindtorp nr 1 och Lindtorp nr 2 med i statsrådsprotokollet angivet område och till av domänstyrelsen föreslaget saluvärde

[68.]

enligt gällande grunder för upplåtande av egnahems-lägenheter från kronoegendomar med hembudsrätt för Karl Eriksson å lotten Lindtorp nr 1, Algot Johansson å lotten Glashyttan, Henrik Gustafsson å lotten Zion och Lovisa Olsson å lotten Lindtorp nr 2, samt

huvudgården

antingen till arrendatorn Abraham Lindeberg för en köpeskilling av 65,700 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* ägolotten försäljes i det skick den vid tillträdet befinnes, *att* köparna av lotterna Zion, Lindtorp nr 1 och Lindtorp nr 2 förbehållas rätt till utfartsväg över egendomen, *att* köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, *att* köpebrev utfärdas så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, *att* ägolotten i jordeboken upptages under titel allmänt frälse, *att* köparen svarar för de å ägolotten för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder samt *att* köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i ägolotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse,

eller, därest bemälde Lindeberg icke begagnar sig av medgivandet att förvärva ägolotten, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köparen den 14 mars 1929;

[69.]

69) att kronoegendomen 1 mantal Mossby nr 1 Sörgården i Hardemo socken av Örebro län med undantag av egendomens andel i soldattorpet nr 61 vid Askersunds kompani av livregementets grenadiärer må försäljas

antingen till arrendatorn Carl Henrik Person för en köpeskilling av 33,925 kronor att erläggas med en sjättedel vid tillträdet den 14 mars 1929 och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen försäljes i det skick den vid tillträdet befinnes, *att* köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, som har att så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, därå utfärda

köpebrev, *att* egendomen i jordeboken upptages under titeln allmänt frälse, *att* köparen svarar för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder, *att* köparen ensam vidkännes alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för inteckning i ägolotten till säkerhet för berörda skuldförbindelse, samt *att* Erika Pettersson under sin återstående livstid skall äga bebo och bruka den av henne nu innehavda stugtomten om 22 ar,

eller, därest bemälde Person icke begagnar sig av omförmälda medgivande att förvärva egendomen, å offentlig auktion till den högstbjudande under de i brevet den 29 maj 1874 stadgade villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1929 och med förbehåll om rätt för Erika Pettersson att under sin återstående livstid bruka och bebo den av henne nu innehavda stugtomten om 22 ar;

70) att ett i statsrådsprotokollet omförmäلت område om 6.7 hektar av kronoegendomen 1 mantal Varberga nr 1 i Långbro socken av Örebro län må, fördelat i tomter i huvudsaklig överensstämmelse med av distriktslantmätaren Athos Eckerbom uppgjord styckningsplan, försäljas enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar under iakttagande av att i tomternas arealer inräknas för gator avsedd mark och med skyldighet för tomternas innehavare att till allmänt begagnande såsom gata upplåta sådan mark;

[70.]

71) att från kronoegendomen 1 mantal Hallsta nr 1 i Dingtuna socken jämte $\frac{1}{4}$ mantal Hacksätra nr 1 i Skerike socken av Västmanlands län må upplåtas

[71.]

dels en var av lotterna litt. B och C såsom åbolägenhet med rätt för åbon att inlösa lägenheten jämlikt bestämmelserna i förordningen den 17 december 1926 (nr 509) angående grunder för upplåtande från vissa kronoegendomar av jordbrukslägenheter under åborätt enligt lagen om upplåtelse under åborätt av viss jord samt av egnahemslägenheter,

dels ock lotten litt. D enligt gällande grunder för upplåtande av egnahemslägenheter från kronoegendomar;

[72.]

72) att från kronoegendomen $\frac{3}{4}$ mantal Horn nr 6 i Rytterns socken av Västmanlands län må försälas

dels till handlanden C. O. Lindberg, Strömsholm, det å den i ärendet föredetta kartan med litt. a utmärkta område om 391.5 kvadratmeter mot en köpeskilling av 335 kronor,

dels ock till Snevringe härads väghållningsdistrikt det å samma karta med litt. b utmärkta för breddning av landsvägen avsedda område om 18.5 kvadratmeter mot en köpeskilling av 20 kronor och med skyldighet för väghållningsdistriktet att, till dess marken i fråga utlagts till allmän väg, tillåta fri utfartsväg över densamma; skolande såsom villkor i övrigt vid försäljningarna gälla, *att* områdena må tillträdas räknat från den 14 mars 1928, *att* köpeskillingarna skola vid tillträdet kontant erläggas till länsstyrelsen i länet, samt *att* köparna ensamma skola bestrida kostnaderna för områdenas avskiljande, lagfart å fången och övriga med köpen förenade utgifter;

[73.]

73) att ett i statsrådsprotokollet berört, å den i ärendet föredetta kartan med röda gränslinjer utmärkt område om 2,336 kvadratmeter av $11\frac{1}{8}$ mantal krono Strömsholm nr 1 (1^1) i Kolbäcks socken av Västmanlands län må fränskiljas stamhemmanet och till Eric Nilsson försälas mot en köpeskilling av 467 kronor 20 öre samt under villkor i övrigt, *att* området, vilket säljes i det skick det vid tillträdet befinnes, må med äganderätt tillträdas vid köpets avslutande, då det mellan kronan och Nilsson gällande arrendekontraktet rörande viss del av området skall upphöra att gälla, med skyldighet för Nilsson att erlagga för tiden intill tillträdesdagen belöpande arrendeavgäld, *att* köpeskillingen skall å tillträdesdagen kontant erläggas till länsstyrelsen i länet samt *att* köparen skall ensam vidkännas kostnaderna för avstyckning samt lagfart å fånget och övriga med köpet förenade kostnader;

[74.]

74) att huvudlotten av kronoegendomen $\frac{9}{10}$ mantal Långby nr 1 litt. Aa i Badelunda socken av Västmanlands län, vilken ägolott tidigare bestämts skola försälas å offentlig auktion, må upplåtas till E. Hj. Pettersson mot en köpeskilling av 15,750 kronor, att erläggas med en sjättedel vid tillträdet och en sjättedel

den 14 mars varje av nästföljande fem år samt under villkor i övrigt, *att* egendomen säljes i det skick, den befinnes vid tillträdet, vilket må ske den 14 mars 1929, *att* köpeskillingen erlägges till länsstyrelsen i länet, som har *att* utfärda köpebrev, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, samt *att* köparen skall svara för de å egendomen för tiden efter tillträdesdagen belöpande onera och utskylder ävensom ensam vidkännas alla med lagfart å fånget och andra med köpet förenade utgifter jämte kostnaderna för in-teckning i egendomen till säkerhet för berörda skuldförbindelse;

75) *att* skiftet Olssvensbodarna om 9.5548 hektar av 5 $\frac{5}{7}$ mål Alby litt. Ab (1⁴) i Haverö socken av Västernorrlands län må fränkiljas stamfastigheten och med tillträdesrätt den 14 mars 1929 försäljas till Nils Mauritz Östberg för en köpeskillning av 800 kronor samt under villkor, *att* i köpet icke ingår den gamla skogen inom avdelning 4 enligt gällande skogsindelningsskarta, befintliga överståndare över 8" vid brösthöjd och i övrigt den skog, som ur synpunkten av en god skogsvård bör enligt jägmästarens bestämmande tillgodogöras, *att* nämnda skog skall genom jägmästarens försorg utstämplas och från skiftet avforslas senast två år efter utstämplingen, samt *att* köpeskillingen skall erläggas *antingen* kontant till domänstyrelsen vid tillträdet, därvid det åligger köparen *att* ensam vidkännas kostnaderna för områdets avstyckning, lagfart å fånget samt övriga med köpet förenade utgifter, *eller ock* med en sjättedel vid tillträdet och en sjättedel den 14 mars varje av nästföljande fem år *att* inbetalas till länsstyrelsen i länet, som har *att*, så snart första sjättedelen av köpeskillingen erlagts och köparens skuldförbindelse å återstoden därav avlämnats, å området utfärda köpebrev; åliggande det köparen i sistnämnda fall tillika *att* ensam vidkännas kostnaderna för områdets avstyckning, lagfart å fånget och övriga med köpet förenade utgifter ävensom kostnaderna för in-teckning i området till säkerhet för berörda skuldförbindelse;

[75.]

76) *att* till Umeå landsförsamlings skoldistrikt må med full äganderätt och utan ersättning överlätas kronans andel uti ett i statsrådsprotokollet omförmält område,

[76.]

Jordbruksutskottets utlåtande Nr 68.

omfattande enligt en av t. f. distriktslantmätaren G. Tillgren år 1927 upprättad karta en areal av 0.588 hektar.

Stockholm den 10 maj 1928.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Nilsson* i Kabbarp, *Linders*, *Andersson* i Fältenborg, *Boberg*, *Sjöblom*, *Lundell*, *Valfrid Eriksson* och *Alexander Nilsson* samt

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Olsson* i Broberg, *Hedlund* i Häste, *Vahlstedt*, *Björk*, *Gustafson* i Vimmerby, *Lindgren* och *Adler*.
